

İmran yaşasaydı, indi 85-ə çatmışdı...

Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşunas, tərcüməçi İmran Musa oğlu Xəlilov 1940-cı ilin 13 oktyabrında Qubada dünyaya gəlmişdi. 1958-ci ildə şəhər 3 sayılı orta məktəbini bitirib, 2 il Quba rayon Mədəniyyət şöbəsində kinomexanik işləyəndən sonra Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinə qəbul olunmuşdu. Universiteti 1966-cı ildə bitirən İmran elə həmin vaxtdan Azərbaycan Ensiklopediyasında çalışmağa başlayır. O, Mədəniyyət və İncəsənət redaksiyasında müdir, daha sonra baş redaktor oldu. 1993-cü ildən idarənin Nəşriyyat-Poliqrafiya Birliyi baş direktorunun humanitar elmlər üzrə müavini işlədi. Xalq şairi Rəsul Rzanın rəhbərliyi ilə yaradılan Azərbaycan Ensiklopediyasının ilk aparıcı əməkdaşlarından, eləcə M.Füzuli əsərlərinin 6 cildlik akademik nəşrinin redaktorlarından biriydi. Oncildlik Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasında incəsənətə, ümumiyyətlə sənətə dair bütün materiallar, həqiqətən bu sahədə ensiklopedik məlumata, möhkəm yaddaşa malik İmran Xəlilovun rəhbərliyi ilə hazırlanmışdı. Təəssübkeş ziyalı olan İmran müəllim 1996-cı ildə qurulan Quba Xeyriyyə Cəmiyyətinin təsisçilərindən biri kimi də yaddaşlarda özünü yaxın tariximizə mənəm bir mütəxəssis kimi tanıtmış oldu. O, dövrü mətbuatda dərc olunan yüzlərlə məqalənin müəllifi, bir çox elmi, bədii kitabın da redaktoruydu. İmran Xəlilov həm də Y.V.Tarlenin "Napoleon", V.Katayevin "Mənim almas tacım" kitablarını, Ç.Çaplin,

M.Antonioninin yazdığı memuar və ssenariləri dilimizə tərcümə edibdir. Bir sənətşunas kimi səmərəli və məhsuldar fəaliyyətinə görə 1989-cu ildə Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adına layiq görüldü. "Fəlsəfə", "Ədəbiyyatşünaslıq" lüğətləri, "Dünya xalqları", "Dünya dövlətləri" adlı məlumat kitabları və b. ensiklopedik nəşrlər də İmran Xəlilovun adı ilə bağlıdır. O, ikicildlik "Ədəbiyyat və

İncəsənət Ensiklopediyası"nı nəşrə hazırlayır, eyni zamanda Mədəniyyət və İncəsənət universitetində dərs deməkdən də xüsusi zövq alırdı...

...İki övlad atası olan tanınmış bu sənət xadimi 2000-ci ilin 18 iyulunda yol qəzasına düşərək faciəvi şəkildə həlak oldu və ruhən də bağlı olduğu Qubada dəfn edildi. Vəfatından sonra 60 illiyi ilə bağlı ona həsr edilmiş xatirə kitabçası da işıq üzü gördü. Qarabağ dərдинin ağırlığından qurtulmadan, hazırlanmasında məxsusi iştirakı olmuş "Quba tarixi" kitabının çapını görmədən Tanrıya qovuşan, nədənsə daima darıxan, təkliyə öyrəmiş bu adam, maraq dairəsinin genişliyi, dostlarının çoxluğuna baxmayaraq, ömrünün axırında tək-tənha qaldı...

Tarixçi professor, qəzəlşair, həmyerlisi və İmranın yaxın dostu olmuş Şahin Fazilin onun ölümünə həsr etdiyi misralar bu itkinin ağrısını indinin özünəcən belə ovuda bilmir...

Hal əhli idi, sirmimizin sirdaşı idi,
Hər sahədə bişmişdi, cəhldə naşı idi,
İmran idi, atəşdə səməndər quşu idi,
Şahin quşu qaldı, o səməndər niyə yandı?!

Cabir